

- A Közös Út Archívumából -

- Csak azért kérdeztem, hányan élnek ebben a békásmegyeri panellakásban, mert ezek szerint van akkora, hogy még egy szövetség, a Magyarországi Cigányok Kulturális Szövetségének az irodája is elfér benne.

- Ez azért túlzás, de tény, egyelőre, amíg nem kapunk helyiséget, addig a dolgozószobámban székel a szövetség, ide futnak be a levelek s a telefonhívások. A Magyarországi Cigányok Kulturális Szövetsége a múlt hónap 12-én alakult meg. Tagságunk Magyarország egész cigánysága.

- S erről már tudnak maguk a cigányok is?

- Csak azért részben, mert a szövetségről még kevés írás látott napvilágot.

- *Mekkora állami támogatásban részesül a szövetség?*

- Összesen ötmillió forintban.

- *Azt beszélük, hogy újságjuk is lesz, cigány vagy magyar nyelvű?*

- Kétnyelvű. tudja, a cigányok 'közül nem mindenki beszéli a cigány nyelvet. Ha még-az írás-olvasás csak nagyon nehezen, akadozva megy.

- *A magyarországi cigányok hány százaléka ismeri a cigány nyelvet?*

- Mondjuk 25-30 százalékuk, ám a statisztika ennél jóval kevesebbet mond.

- *A szövetség céljából és feladatául tűzte ki ennek az aránynak a megváltoztatását?*

- A szövetség feladata neme a cigány nyelv tanítása, hanem annak ápolása, megtisztítása, fejlesztése. Nézze, vannak olyan szövetségek, amelyek előírják és kötelezővé teszik a gyermekek 'számára az adott nyelv elsajátítását. A cigány nyelvet mi segédeszközként használjuk a magyar iskolában, ha a gyerek még csak cigányul tud. Tulajdonképpen azért kell a cigány nyelvet ápolni, rendesíteni, hogy a gyerekek meg-tanulhassanak szépen — magyarul.

- *A cigány kulturális szövetségnek lenne a feladata a magyar nyelv megtanítása?*

- Ennek hiányában nem tudnák elvégezni az általános iskolát. Műveltséget pedig jobbra csak ott szerezhettek. Tudja, a cigány gyerekek nagy százaléka gyógypedagógiai iskolákba jár mert hatéves korukra rosszul, vagy egyáltalán nem beszélnek magyarul. Így hát bukdácsolnak mindaddig, míg fel nem szabadítja Őket az idő. Egyelőre; sajnos, Még könnyebb az iskolaérettségi vizsgákon a cigány gyermekekre ráfogni, hogy gyógypedagógiai esetek ...

- *A cigányok hány százaléka beszéli tisztán, érthetően, akcentus nélkül, helyesen a magyar nyelvet?*

- Magyarországon helyesen, igazán tisztán a magyarok sem mindig beszélnek. A cigány nyelv pedig képzésében is teljesen különbözik a magyartól. A honi cigányok közül-mindenki beszéli a magyar nyelvet. Akcentusok, tájszólások vannak. De hát egy szegedit sem lehet leszoktatni az őzésről. Mire felnőnek a cigányok, Végeredményben mindenkinek a magyar lesz az anyanyelve..

- *Hatéves koráig tehát a gyerek cigányul beszél, majd megtanul magyarul, s mire felnő a többség elfelejti a cigány nyelvet?*

- Miért felejtene el?

- *Nemrégiben cigány közművelődési táborban jártam, ahol egyetlen gyerek sem tudott cigányul.*

- Nyilván 'kiskorukban sem tudtak. Ahogy a szüleik sem. De ezek nem is nyelvi, hanem közművelődési táborok, amelyeknek lendítő erejük lehet, hiszen oly sok minden ragad-hat a gyerekekre, anélkül, hogy erőltetnénk.

- *Mi a szövetség programja?*

- Hogy idővel, a cigányság szellemiekben is elérje a, magyar társadalomban élők átlag-szintjét. Ma a cigányok 96-98 százaléka segédmunkás. Alig akad közöttük szakmunkás, vagy aki középiskolát végzett volna. Az értelmiségi rétegünk is sovány. Az ezredfordulóra körülbelül 600-700 ezer cigány cigány él majd Magyarországon. Ennek a tömegnek is fejlődnie kell, különben a társadalom lesz kénytelen Őket eltartani.

- *Milyen konkrét tervek születtek meg, mire használják föl a kapott milliókat?*

- Nézze, ez a pénz ahhoz képest ... ebből nem lehet valami sokat csinálni.

- *Tagdíjat is szednek?*

- Természetesen.

- *Külön nyilvántartják magyarországi cigányokat?*

- Igen, de ez egyáltalán nem jelenti azt, hogy minden cigánynak fizetnie kell, csakis a tagoknak. A tagságtól függetlenül persze azért az ország -egész cigányságára figyelünk.

- Ha van türelme, idézek az alapszabályzatunkból : „A szövetség, mint kulturális érdekképviselői szerv, etnikumának nyelvét, kultúrájának haladó hagyományait, a fejlődést segítő családi és egyéb szokásait ápolja. Fellép a hamis előítéletek, a cigányság társadalmi beilleszkedését gátló propagandák, a tudománytalan, nem megalapozott tanulmányok ellen.”

- *Kezdetől fogva úgy volt, hogy ön lesz a cigány kulturális szövetség elnöke?*

- Nem, közgyűlésen választottak meg.

- *Hogyan képzeled a tagok toborzását?*

- Jelentkezés alapján.

- *Milyen kedvezményekkel jár az, ha valaki szövetségi tag lesz?*

- Annyi bizonyos, létrehozhatunk intézményt, vállalatot, vállalkozásokat.

- *A cigány kulturális szövetségtől annyi mindent várnak, remélnék!*

- Sokan fordulnak hozzánk azzal, nincs lakásuk, csak három meg négy gyerekük, vagy hogy kergessük el ezt meg azt a tanácselnököt, aki nem utal számukra lakást. Ezeknek az

Mire felnőnek a cigányok - Interjú Lakatos Menyért íróval

Írta: Scipiádes Erzsébet

2017. május 07. vasárnap, 19:36 - Módosítás: 2017. május 10. szerda, 12:52

embereknek persze csalódást okozunk majd. Mindenesetre a szövetségnek nem kell titkolnia, hogy képtelen azokat a fel-adatokat megoldani, amelyek az egész ország erejét meghaladják.

(Scipiádes Erzsébet/ Magyar Hírlap 1989)